Yttrande från Ekonomiska och sociala kommittén om ”Förslag till rådets förordning (EG) om den gemensamma organisationen av marknaden för nötkött” [1]

(98/C 407/32)

Den 3 juli 1998 beslutade rådet i enlighet med artiklarna 43 och 198 i EG-fördraget att rådfråga Ekonomiska och sociala kommittén om ovannämnda förslag.

Sektionen för jordbruk och fiskeri, som gjort förarbetet, antog sitt yttrande den 16 juni 1998. Föredragande var Rudolf Strasser.

Vid sin 357:e plenarsessionen den 9-10 september 1998 (sammanträdet den 9 september 1998) antog Ekonomiska och sociala kommittén följande yttrande med 101 röster för, 2 emot och 6 nedlagda röster.

1. Inledning

1.1. Under sommaren 1996 lade kommissionen fram långsiktiga perspektivstudier om jordbrukets olika produktsektorer. Där ingick en detaljstudie om nuläget och den tänkbara framtida utvecklingen för marknaderna för kött på inre marknaden.

1.2. Kommissionen grundade sin prognos i studien för perioden 2000-2006 bland annat på följande antaganden (med hänsyn till konsumtionens negativa utveckling på grund av BSE-krisen från och med våren 1996):

— Till följd av exportbegränsningarna för nötkött i GATT kan från och med år 2000 högst 822 000 ton kött exporteras med stöd.

— De flesta kandidatländer i Central- och Östeuropa kommer att vara medlemmar år 2005.

— Produktionen kommer att öka markant efter 1999 inom ramen för nötköttscykeln.

— Konsumtionen kommer att fortsätta stagnera eller minska på grund av BSE-krisen.

— Det kommer att leda till en ökning av interventionsmängden upp till 1,5 miljoner ton till år 2005.

— En annan följd är att marknadens flexibilitet går förlorad.

1.3. På grund av BSE-krisen är medlemsstaternas hela nötköttssektor hårt pressad. Problemen har ännu inte övervunnits. Det framgår ur den europeiska statistiken att inkomsterna för uppfödare av nötboskap har legat under gemenskapens genomsnitt de senaste åren. De har drabbats särskilt hårt av reformåtgärderna i likhet med övriga aktörer i leden före och efter dem inom nötköttsproduktionen.

1.4. Kommissionen anser att en förlustutjämning på ca 80 % är tillräcklig.

1.5. Trots det formuleras ett av de viktigaste målen för nuvarande och framtida marknadsordning på detta sätt i beaktandepunkt 2:

> ”Syftet med den gemensamma jordbrukspolitiken är att uppnå de mål som anges i artikel 39 i fördraget ... uppnå marknadsstabilitet och en skälig levnadsstandard för den berörda jordbruksbefolkningen ...”

1.6. Med förslagen till reform av marknaden för nötkött skall de europeiska nötboskapsuppfödarnas konkurrenskraft förbättras både på inre marknaden och på världsmarknaden. Kvantitetsmässiga ingrepp i marknaden skall begränsas och de direkta kompensationsbetalningarna till producenterna skall utökas på bekostnad av marknadsstödet.

1.7. Nyordningen av de direkta betalningarna inom ramen för organisationen av marknaden för nötkött syftar till att delvis utjämna inkomsterna och uppnå en större rättvisa i fördelningen och samtidigt större flexibilitet på nationell nivå och en betydligt starkare koppling till ekologiska krav. Kommissionen motiverar också reformen med att finansieringen av ordningarna för jordbruksmarknaderna skall tryggas på lång sikt.

1.8. Andra viktiga skäl att göra genomgripande ändringar i den gemensamma marknadspolitiken är återupptagandet av förhandlingarna om en fortsatt liberalisering av de internationella jordbruksmarknaderna inom ramen för Världshandelsorganisationen (WTO) och att EU sannolikt utvidgas med de central- och östeuropeiska länderna och Cypern. Kommissionens mål med reformen av marknaden för nötkött är också att bättre leva upp till konsumenternas förväntningar om sunda och miljövänliga produktionsmetoder för kvalitetsprodukter samt bevarande av ett mångskiftande och traditionsrikt lantbruk med dess många olika typer av uppgifter.

1.9. I det följande tar kommittén ställning till de viktigaste förslagen till ändringar av den gemensamma organisationen av marknaden för nötkött. Bland dessa finns ett antal ändringar vars funktionsduglighet knappast kan bedömas ur dagens perspektiv. Det gäller t.ex.

[1] EGT C 170, 4.6.1998, s. 13.

bortfallet av interventioner, deras ersättning genom privat lagring och skapandet av ett grundpris i stället för det nuvarande interventionsprissystemet år 2002.

2. **Kommissionens förslag**

2.1. För att åstadkomma bättre jämvikt mellan utbud och efterfrågan föreslår kommissionen att stödnivån för marknadspriserna skall sänkas med tre steg à 10 % från år 2000, dvs. med totalt 30 %. Interventionspriset ersätts av ett nytt grundpris som från år 2002 skall ligga på 1 950 ecu per ton nötkött. Den nuvarande interventionsordningen skall ersättas av regler om privat lagring med den nuvarande organisationen av marknaden för griskött som förebild.

2.2. De direkta betalningarna skall parallellt med detta höjas i tre steg

— för tjurar från 135 ecu/djur till 220 ecu/djur,

— för stutar från 108,7 ecu/djur till 170 ecu/årgång,

— för am- och dikor från 145 ecu/djur till 18 ecu/djur.

Extensifieringsbetalningarna per djur och år skall höjas från 36 ecu/djur till 100 ecu/djur. Säsongsutjämningsbidragen för stutar skall med små ändringar bibehållas i sin hittillsvarande form, under förutsättning att produktionen av stutar är av väsentlig betydelse i den berörda medlemsstaten. En nyhet är också att upp till 20 % av ansökan om am- och dikobidrag för ett företag kan göras för kvigor.

2.3. Införandet av ett nötköttsbidrag för mjölkkor på mellan 27,6 och 45,4 ecu per djur och år (beroende på den beräknade mjölkproduktionens betydelse i medlemsstaten) skall beräknas på grundval av mjölkbidragsenheterna för att täcka den förlust per ko och år som sänkningen av köttpriset leder till. Detta bidrag skall bygga på ”virtuella kor” vars antal beräknas ur mjölkkvoten med ledning av en antagen produktion av 5 800 kg per djur och år.

2.4. Utöver dessa bidrag kommer medlemsstaterna att kunna bevilja globalt fastställda tilläggsbelopp av EU-medel inom ramen för betalningar i form av bidrag per djur och/eller per hektar permanent betesmark. Ett antal gemenskapskriterier och ytterligare särskilda krav på djurtäthet skall kunna tillämpas på nationell nivå för att garantera en rimlig produktionskontroll och undvika diskriminerande åtgärder.

2.5. Djurtätheten för handjur av nötkreatur och för am- och dikor (med hänsyn tagen till mjölkkor) kommer även i fortsättningen att vara maximalt 2 djurenheter (DE) per hektar. För besättningar med endast mjölkkor anges ingen djurtäthetsfaktor. Producenter med en djurtäthet (beräknad på nötkreatur > 6 månaders ålder och tackor) som är lägre än 1,4 djurenheter per hektar och som föder upp djuren på betesmark kan få en tilläggsutbetalning på 100 ecu per djur. Den hittillsvarande gränsen på 90 djur för handjur av nötkreatur skall bibehållas.

2.6. För handjur av nötkreatur, am- och dikor samt mjölkkor kommer de nuvarande referenskvantiteterna på nationell nivå och för enskilda företag att bibehållas, med olika minskningar för handjur. För am- och dikor minskar genomsnittet inom EU till och med med över 10 %.

2.7. Beviljandet av premierna förutsätter i framtiden en fungerande central databas för nötkreatur enligt förordning (EG) nr 820/97 och en fullständig förteckning över beståndet hos varje producent och över alla förändringar i det.

2.8. De direkta betalningarna kan anpassas till produktionens, produktivitetens och marknadens utveckling enligt förfarandet i artikel 43 i EG-fördraget.

3. **Allmänna synpunkter**

3.1. Kommittén delar kommissionens uppfattning att organisationen av marknaden för nötkött behöver ändras för att vi i tillräcklig utsträckning skall klara av de utmaningar som den europeiska nötköttsproduktionen står inför: restriktioner inom ramen för WTO, fortsatt liberalisering av jordbruksmarknaderna och unionens utvidgning österut. En avgörande faktor i kommissionens förslag är att stödprisnivån skall sänkas med 30 % och att förlusterna delvis skall kompenseras med högre direkta betalningar till producenterna. Kommissionen anser att de ytterligare bidragen förutom de nuvarande bidragen kan räknas som en blå-box-åtgärd som inte längre kan ifrågasättas. Det kan betvivlas. Kommittén betonar att varje prissänkning förutsätter att kommissionen förutom att ge full förlustkompensation redan nu kan förklara för de berörda lantbrukarna på ett trovärdigt sätt om och hur de planerade åtgärderna för förlustkompensation harmonierar med nuvarande WTO-regler och kommer att bestå efter nästa WTO-runda.

3.2. Kommittén anser i alla fall att det är nödvändigt att de europeiska lantbrukarna kan lita på att de yttre förutsättningarna för produktionen är tillförlitliga på längre sikt.

3.2.1. Trots en vidareutveckling av organisationen av marknaden måste producenterna kunna få del av en levnadsstandard som motsvarar den övriga befolkningens.

3.3. Uppfödning av nötboskap är ur flera aspekter mycket viktig för utnyttjandet av landsbygden och av eftersatta områden. En på grund av naturförhållandena hög andel betesmark medför i de flesta fall brist på alternativ för landsbygdsbefolkningen. En reform av organisationen av marknaden för nötkött kan inte genomföras utan hänsyn till denna viktiga omständighet, eftersom boskapsuppfödarnas inkomster redan i dag hör till de lägsta. Detta gäller särskilt för uppfödare i eftersatta områden och i bergsområden i många av EU:s regioner. Om lönsamheten generellt försämras för uppfödning av am- och dikor samt för produktion av nötkött drabbas producenter i eftersatta områden särskilt hårt, framförallt genom sänkningen av priserna på kalvar. Denna omständighet måste beaktas när referensbeståndet av am- och dikor fastställs.

3.3.1. Behovet av reformen och omfattningen av den beror dock i stor utsträckning på den utveckling som kan väntas på inre marknaden och i handeln med tredje land efter år 2000. Kommittén påpekar att när fackmän i stora producentorganisationer och grossistföretag bedömer den framtida marknads- och produktionsutvecklingen kommer de fram till resultat som delvis skiljer sig kraftigt från kommissionens bedömning.

3.4. Kommittén anser inte att det är troligt att nötköttsproduktionen åter kommer att öka inom ramen för nötköttscykeln på det sätt som skedde före reformen av den gemensamma jordbrukspolitiken år 1992, eftersom de åtgärder som styr produktionen (t.ex. införandet av kvoter för enskilda företag och nationer, bidrag per djur, extensifieringsbidrag) fick fullt genomslag först från och med 1995. Kalvbidragen som infördes i slutet av 1996 innebar en tydlig lättnad för nötköttsproduktionen.

3.4.1. Kommissionen har i två rapporter beskrivit hur denna reglering av kalvsektorn fungerar. Dessa beskriver bearbetningsbidragets effekter på den samlade ekonomin som mycket positiva, och effekten av bidragen för tidig kalvslakt och kalvbearbetning som positiv i huvudsak för de enskilda företagen. Nyttan av de bägge åtgärderna på kort och medellång sikt för den totala nötköttsproduktionen rättfärdigade således kostnaderna för gemenskapens budget. Genom dessa åtgärder kunde man effektivt undvika att bygga upp dyra interventionslager och därmed på sikt undvika stora kostnader i fortsättningen. I de långsiktiga perspektiven omnämndes dessa åtgärder dock endast i förbigående.

3.4.2. När man bedömer den framtida utvecklingen måste man särskilt ta hänsyn till att den föreslagna förlängningen av mjölkkvotspolitiken till år 2006 genom minskande am- och dikobestånd på grund av stigande mjölkproduktion per ko och begränsningen av antalet am- och dikor leder till en fortsatt sjunkande kalvproduktion ([1]). Det totala beståndet av kor minskade t.ex. från 1996 till 1997 med 340 000 djur. (Eurostats boskapsräkning december 1997). För de närmaste åren kan man räkna med en minskning av mjölkkobeståndet med 7-10 % från f n cirka 21,5 miljoner djur (Eurostat 1997, EU-15) på grund av den årliga produktionsökningen, och en minskning av am- och dikobeståndet med 10-20 % från f n cirka 11,7 miljoner djur på grund av att kvoterna minskas och att honkalvar räknas med fram till år 2005. Det påverkar också produktionsvolymen av nötkött och därmed marknaden.

3.5 Kommittén anser att det inte finns skäl att vänta ett så stort utbudstryck på marknaderna för nötboskap som kommissionen förutspår:

— om en cyklisk ökning av produktionen i samma utsträckning som förut inte sker på grund av åtgärderna i den gemensamma jordbrukspolitiken från 1992 och de åtgärder som föreslås i detta reformpaket,

— om en ytterligare avlastning kan åstadkommas genom förlängning av nuvarande utbudsreglerande åtgärder, som t ex bidragsregler för kalvar,

— om BSE-krisen kan klaras av och

— om man kan vänta sig en ytterligare ökning och stabilisering av konsumtionen.

3.5.1. Kommittén anser att om man använder befintliga och möjliga instrument för att styra produktionen kan nötboskapsmarknadens funktionsduglighet tryggas med en betydligt mindre sänkning av boskapspriserna.

3.6. Kommissionen motiverar också sitt förslag om en stegvis minskning av stödprisnivån med 30 % med att detta normaliserar konsumtionen av nötkött i gemenskapen som minskat till förmån för andra köttsorter och att nötköttprodukters konkurrensförmåga förbättras på de internationella marknaderna.

3.6.1. Som utvecklingen av konsumentpriserna efter 1992 års reform visade fördes sänkningen inte helt vidare av handeln till konsumenterna. Den erfarenheten visar att det är tveksamt om man uppnår en ökad konsumtion i den grad som eftersträvas genom att sänka producentpriserna ytterligare.

3.6.2. Om man skall uppnå den nödvändiga konsumtionsökningen anser kommittén att det i stället för prissänkningar är mycket viktigare att återskapa konsumenternas förtroende för produkten, t ex genom starkare inriktning på kvalitet i produktion och marknadsföring, en fungerande märkning med alla de informationer konsumenterna behöver, samt genom att utnyttja beprövade marknadsföringsmetoder.

3.7. Kommittén anser att även en betydligt mindre prissänkning än 30 % kan öka nötköttets konkurrens-

([1]) Eurostat anger följande ökning av mjölkproduktionen per mjölkko för de senaste åren: 1993/1994: + 1,5 %; 1994/1995: + 2,2 %; 1995/1996: + 1,9 %; 1996/1997: + 1,8 %.

kraft hos konsumenterna gentemot fågelkött och fläsk som på grund av reformen troligen blir upp till 10 % billigare, eftersom också andra orsaker avgör nötköttets konkurrenskraft.

3.7.1. I samband med den allmänna diskussionen i december 1997 om förslagen om köttsektorn inför Agenda 2000 utlovade kommissionen en analys av effekterna på de olika grenarna av köttproduktionen samt av växelverkan mellan olika köttsorter. Den analysen har ännu inte lagts fram.

3.7.2. Därför anser kommittén att det bör göras en bedömning av marknadens utveckling de senaste ett och ett halvt åren liksom av de ursprungliga prognosernas aktualitet och motivering.

3.8. I enlighet med yttrandet av den 10 december 1997 (CES 1396/98, punkt 3.3.5) anser kommittén att EU måste göra en svår avvägning mellan åtgärder för att kvantitativt begränsa produktionen och åtgärder för att sänka stödpriserna.

3.8.1. Genom att vidareutveckla existerande instrument kan man lättast klara av att upprätthålla de särskilda europeiska hygienkraven för produktion av nötkött, vilka omfattar allt från en generell, sträng kontroll av att hormoner och tillväxtfrämjande medel inte används, iakttagande av omfattande miljökrav, till möjligheten att följa produktionen bakåt.

3.8.2. I och med det skulle man också i betydligt högre utsträckning kunna trygga den europeiska modellen för jordbruket som regerings- och statscheferna bekände sig till fullt ut vid Europeiska rådet i Luxemburg i december 1997.

3.9. Kommittén konstaterar kritiskt att kommissionen förklarar den endast partiella inkomstkompensationen med att prissänkningen i realiteten blir betydligt mindre än 30 %. Men detta antagande från kommissionens sida strider mot dess pessimistiska bedömning av produktionens utveckling. Mot antagandet talar också avskaffandet av interventionsordningen, ett långvarigt nettoöverskott och den fortsatta sänkningen av spannmålspriserna. Om man samtidigt sänker exportstödet eller avstår från åtgärder för att styra kvantiteterna skulle pristrycket verkligen skärpas. Därför måste en tillräcklig kompensation vara säkerställd från början.

3.10. I motsats till kommissionen tror kommittén att det utan bidrag inte är möjligt med export i någon större omfattning. Betydande exportörer i medlemsländerna räknar även med bidragen, eftersom denna export endast är ekonomiskt lönsam i ett fåtal länder eller inom vissa nischer. Framför allt är det köpkraften för nötkött som inte är tillräckligt stark i många importländer. Det är nödvändigt att upprätthålla ett tillräckligt skydd mot omvärlden.

3.11. Uppdelningen av direktstödet i ett grundbelopp och ett tilläggsbelopp utgör ett helt nytt grepp. Kommissionens motiverar detta förslag med att man vill ge utrymme för flexibilitet så att tilldelningen av medel kan anpassas efter regionala behov i den enskilda medlemsstaten, samtidigt som fördelning av EU-medel på grundval av respektive medlemsstats nationella produktionsandel blir rättvisare.

3.11.1. Enligt kommissionen räknas grundbeloppet fram genom att till den ersättningsnivå som gällde före reformen lägga 50 % av det belopp som det totala beloppet skall höjas med. Resterande 50 % av höjningen fördelas på medlemsstaterna efter produktionsandel. Medlemsstaterna skall sedan inom vissa ramar och enligt gemensamma bestämmelser själva kunna fördela dessa belopp.

3.11.2. Kommittén anser att detta är ett mycket intressant förslag, samtidigt som man vill framhålla att förslaget måste vara förenligt med den inre marknadens principer och att en renationalisering av marknadsorganisationen måste undvikas. De finansiella medel som beviljas inom ramen för de ”nationella paketen” skall betalas ut till producenterna med full förpliktelse från deras sida.

3.11.3. Kommittén menar att denna fråga måste undersökas mer ingående.

3.11.4. Den föreslagna uppsplittringen i en del som fastställs gemensamt för hela EU och en del som i viss utsträckning bestäms nationellt skulle i slutändan kunna leda till att principen om en ”gemensam” politik på detta marknadsområde omintetgörs och att det uppstår en snedvridning av konkurrensen mellan olika medlemsstater. Kommissionen måste övervaka hur dessa medel används så att principen om en gemensam marknadspolitik säkerställs.

3.12. Kommittén menar att en förlustkompensation på endast 80 %, som kommissionen föreslagit, inte kan försvaras. Kommittén vill dessutom starkt betona att en situation med ytterligare prissänkningar och ökad konkurrenskraft inte är förenlig med stigande produktionskostnader på grund av skärpta villkor och minskade inkomstutjämningsbidrag. Det bör dessutom framhållas att kommittén anser att kommissionens förslag till förlustkompensation inte kommer att leda till någon åttioprocentig kompensation för den berörda nötköttssektorn i någon enda medlemsstat. Att fortsätta att tillämpa en gräns på 2 djurenheter kommer att bidra till att kompensationen till många företag och regioner hamnar under 80 % och till att resursfördelningen blir alltmer snedvriden.

3.13. Kommittén fruktar att minskad lönsamhet inom nötköttssektorn (i synnerhet i eftersatta regioner där jordbruket är den dominerande näringen) kommer att leda till att det på grund av omställning eller expansion uppstår ökat tryck inom andra näringsområden alternativt till ökad avfolkning och ytterligare tryck på den redan nu hårt ansträngda europeiska arbetsmarknaden. År 1997 fanns det över 1,7 miljoner aktiva nötkreatursföretag inom denna sektor. Betydligt fler är sysselsatta inom andra närliggande områden i denna produktionskedja, produktionsområden med stark koppling till den framtida utvecklingen inom nötkreaturssektorn.

3.14. Efter ha granskat kommissionens förslag kan kommittén konstatera att flera av de föreslagna åtgärderna innebär en ökning av de administrativa kostnaderna. Ur producenternas synvinkel kommer målsättningen att förenkla bestämmelserna och öka genomblickbarheten (åtminstone vad gäller de flesta områden) inte att uppnås, eftersom de nya bestämmelser som föreslås kommer att bli ännu mer komplicerade. För producenterna innebär detta ökade kostnader och det finns inga klara signaler för den fortsatta verksamhetsutvecklingen.

4. Särskilda kommentarer angående reformen av ordningen för nötkött

4.1. *30 %-ig prissänkning i tre steg*

4.1.1. Som kommissionen själv påpekar skulle priset efter den föreslagna 30 %-iga sänkningen fortfarande ligga över priset i sådana exportländer som Australien, Argentina och Brasilien, dvs. länder som är med och bestämmer utvecklingen på de internationella marknaderna. Kommittén anser att utan bidrag skulle EU under sådana omständigheter knappast kunna klara av att exportera. En betydande del av EU-exporten går dessutom till traditionella exportmarknader (Ryssland, Mellanöstern, Afrika), områden som under de närmaste åren inte kommer att ha samma köpkraftsökning som de expansiva regionerna i Asien.

4.1.2. En viss sänkning av priset är nog ofrånkomlig. Kommittén anser dock att den föreslagna prissänkningen är alltför drastisk med hänsyn till de skäl som angetts. Prissänkningen är inte motiverad och kommittén kan därför inte heller stödja förslaget i dess nuvarande utformning. En prissänkning kan dessutom endast accepteras om man har säkrat finansiella medel för förlustkompensationsbetalningar.

4.2. *Avskaffande av interventionen och införande av privat lagring* (artikel 24)

4.2.1. Genom att interventionen avskaffas och privat lagring införs i stället kommer denna marknad att efterlikna marknaden för griskött, en marknad där det dock gäller andra delvis icke jämförbara rättsliga villkor i jämförelse med marknaden för nötkött med längre produktionscykel.

4.2.2. Kommittén är införstådd med anledningarna till varför kommissionen vill avskaffa interventionen, men anser trots allt att en sådan åtgärd skall reserveras för svåra kriser som kan uppstå på marknaden.

4.2.3. Om man frångår interventionsbestämmelserna skulle det innebära att man överger det gällande prissystemet, eftersom en privat lagring inte fullt ut kan ersätta offentlig intervention. Kommittén anser att det i dagsläget inte är möjligt att göra en realistisk bedömning av de effekter som en övergång från offentlig intervention till privat lagring år 2002 skulle få. Frågan om ett eventuellt avskaffande bör därför diskuteras mer ingående vid ett senare tillfälle, så snart som det finns mer kunskaper om vilka effekter en reform kommer att få. Att överge dagens stödåtgärder skulle innebära att dagens prissystem upphävs.

4.3. *Artikel 4.4* (regionala och individuella tak)

4.3.1. Kommittén stöder förslaget att använda de regionala taken för att få till stånd en viss kvantitetsreglering.

4.3.2. Man bör dock ta till vara varje möjlighet till förenkling av systemet. Det förslag som presenteras angående ett återinförande av begränsningar vad gäller antalet am- och dikor innebär i praktiken ökad administrativ belastning för producenterna.

4.4. *Särskilt bidrag för tjurar*

4.4.1. Med det nya systemet blir bestämmelserna för det särskilda bidraget för tjurar totalt sett mer komplicerade. Skillnaden vad gäller stöd för å ena sidan djur utan bidrag, med ett respektive två bidrag och å andra sidan djur med tilläggsbidrag och extensifieringsbetalning blir betydligt större, extensifieringsbetalningssystemet blir mer komplicerat och det kan dessutom uppstå spänningar mellan de olika produktionsområdena.

4.4.2. Kommittén anser att olikheter vid beviljande av bidrag skall vara sakligt motiverade och att störningar i konkurrensen mellan olika produktionsformer måste undvikas.

4.4.3. Ett tak satt till högst 90 djur utgör ett problem för producenter i enskilda medlemsstater. Det bör vara möjligt att lösa detta problem inom ramen för de enskilda medlemsstaternas nationella referenskvantiteter.

4.5. *Artikel 5* (säsongsutjämningsbidrag)

4.5.1. Kommissionen bör klargöra de positiva effekter som en sådan åtgärd har för nötköttsmarknaden. Kommittén anser att säsongsutjämningsbidrag endast skall beviljas i de fall då det verkligen anses nödvändigt

för att stabilisera marknaden i regioner med ett stort antal stutar.

4.6. *Artikel 6 m fl* (am- och dikobidrag)

4.6.1. Kommittén ser positivt på en utvidgning av am- och dikobidraget till att även omfatta kvigor så att det kan utnyttjas som ett instrument för styrning av produktionskvantiteterna. Såväl den föreslagna minskningen av de nationella referenskvantiteterna som denna åtgärd innebär att en avveckling av besättningarna fördröjs, något som även kommer att få följder för nötköttsproduktionens omfattning.

4.6.2. Kommissionen anmodas att undersöka vilka effekter denna åtgärd kan få när det gäller en minskning av produktionen.

4.6.3. Kommittén anser att de nationella tilläggsbidragen vid sidan av förlustkompensationsbetalningar bör finnas kvar och att bidragen bör betalas ut på så bred basis som möjligt.

4.7. *Artiklarna 10 och 11* (djurtäthetsfaktorn och extensifieringsbetalningar)

4.7.1. Den nya utformningen av extensifieringsbetalningen kommer trots en välkommen höjning till 100 ecu per djur och år att leda till minskat deltagande. På grund av att alla djurkategorier omfattas samt på grund av de villkor som gäller för betesmark kan producenter inom vissa produktionsgrenar och regioner eventuellt falla bort helt från produktionen, trots att företagets kreatursbesättning ligger under 1,4 djurenheter per hektar. Miljöprogrammens mål och deltagare kommer dessutom att påverkas starkt negativt och kommittén motsätter sig därför att kriterierna för bidragstilldelning ändras.

4.7.2. Följden skulle bli en ytterligare minskning av bidragsberättigade områden, något som kommittén inte förordar eftersom detta även skulle få negativa följder för driften i problemregioner.

4.8. *Artikel 12* (mjölkkobidrag)

4.8.1. Kommittén är införstådd med att mjölkkobidraget skall utgöra kompensation för att täcka uteblivna köttintäkter från mjölkkor.

4.8.2. Kommittén vill dock framhålla att referensgrunden för en framtida genomsnittlig mjölkavkastning inom gemenskapen på 5 800 kg per ko kommer att innebära stora skillnader vad gäller beaktandet av de olika medlemsstaternas faktiska mjölkkobesättningar. Dessutom tas det ingen hänsyn till om den mjölk som produceras kommer från biffko-, kombinerade eller mjölkkoraser, något som gör att förlusterna kan bli högst varierande.

4.8.3. Kommittén menar att dessa bestämmelser innebär ökade administrativa bördor för producenterna och att det framför allt måste till en fullständig inkomstkompensation för såväl köttkomponenten som för varje djur. Något sådant verkar man inte kunna säkerställa med den föreslagna modellen, som dessutom skulle slå orättvist. Oberoende av ersättningen för virtuella kor måste man hitta en bestämmelse i fråga om kompensationen för förlorade intäkter i köttproduktionen som garanterar en faktisk kompensation för varje mjölkko.

4.9. *Artikel 13 m fl* (ytterligare ersättningar via EU-anslag)

4.9.1. Ytterligare ersättningar för att öka flexibiliteten på nationell nivå, få till stånd ökad rättvisa vid bidragstilldelningen och uppnå nationella målsättningar på miljöområdet innebär en helt ny satsning.

4.9.1.1. Kommittén anser därför att det krävs fortsatta diskussioner och information vad gäller utbetalning av ytterligare arealbidrag och/eller ersättningar per djur. Ett annat viktigt krav är en obligatorisk avsättning av medel för förlustkompensationsbetalning.

4.9.2. Den obalans som 1992 års GJP-reform medförde ledde i synnerhet inom nötköttssektorn till att flera medlemsstater krävde att fördelningen av EU-anslagen inom denna sektor helt skulle baseras på respektive medlemsstats produktionsandel.

4.9.2.1. Kommittén anmodar därför kommissionen att särskilt se till att det blir en jämn fördelning av anslagen då kriterierna för bidragstilldelning fastställs.

4.9.3. Kommittén ställer sig i princip bakom en modell för flexiblare förvaltning av EU-medel så att lyhördheten för enskilda medlemsstaters behov kan öka, men betvivlar dock att föreliggande förslag skulle utgöra ett lämpligt eller framför allt tillräckligt instrument för att kompensera naturmässigt, strukturellt eller regionalt betingade konkurrensnackdelar.

4.9.3.1. Kommittén anser att kommissionen måste ta initiativ till ytterligare åtgärder, i synnerhet på strukturområdet.

4.9.4. Inrättandet av databanker för nötköttsmarknaden i medlemsstaterna kommer att leda till ytterligare kostnader, samtidigt som den verkliga nyttan av sådana databanker inte utretts tillräckligt. Kostnaderna måste kunna motiveras, exempelvis genom att man kan garantera att det blir möjligt att spåra en nötköttsprodukt bakåt i produktionskedjan. Producenterna får emellertid inte åläggas ytterligare kostnader.

4.9.5. Kommittén menar dessutom att det å ena sidan kan framstå som om man med hjälp av prisutjämningen från tilläggsbidraget (”nationella paket”) skulle kunna få till stånd en utjämning för en viss producentkategori inom alla djurhållningsområden om man bara väljer rätt typ av bidrag (dvs. genom att kombinera arealbidrag med ersättning per djur).

4.9.5.1. Å andra sidan betvivlar kommittén att det skulle finnas tillräckligt med finansiella medel tillgängliga.

4.9.6. I samband med de inkomstutjämnande direkta utbetalningarna kommer kvigor att omfattas endast under vissa förutsättningar. Eftersom en allmän sänkning av priset på nötkött påverkar även denna kategori bör även kvigor och kalvar generellt kunna omfattas av dessa bidrag.

4.10. *Artikel 21* (förbud mot vissa substanser i samband med erhållande av EU-bidrag)

4.10.1. Kommittén stöder helt och fullt ett fortsatt förbud mot vissa substanser med hormonell verkan samt de påföljder som föreskrivs vid brott mot direktiv 96/23/EG.

4.11. *Artikel 22* (anpassning av de direkta utbetalningarna)

4.11.1. Kommissionens förslag att i enlighet med det förfarande som föreskrivs i artikel 43 i EG-fördraget anpassa bidragen efter produktions-, produktivitets- och marknadsutvecklingen måste kunna motiveras på ett tillfredsställande sätt. Helt säkert kommer dock en sådan möjlighet att innebära ökad osäkerhet för nötkreaturföretagen.

4.12. *Ytterligare synpunkter från kommittén*

4.12.1. Kommissionens kampanj för att främja försäljningen av högkvalitativt nötkött har i stort blivit en framgång och bör ses som ett led i uppfyllandet av målsättningarna i artikel 2. Särskilt med tanke på BSE-krisen har denna kampanj på ett betydande sätt bidragit till att säkerställa försäljningen och utgör dessutom en åtgärd som är tillåten i enlighet med WTO-bestämmelserna.

4.12.1.1. I framtiden bör ytterligare EU-resurser anslås för detta ändamål. Kommittén förväntar sig därför att rådet snabbt fattar beslut om de medel som för närvarande blockeras och anmodar kommissionen att redogöra för hur man tänker gå tillväga i fortsättningen.

Bryssel den 9 september 1998.

Ekonomiska och sociala kommitténs

ordförande

Tom JENKINS